

У випадку втрати робочого місця, кожна людина має право на страхування від безробіття. Але у зв'язку з існуванням неофіційного працевлаштування виникає проблема в тому, що громадяни звертаються до Державної служби зайнятості України як безробітні, стають на облік, та протягом певного періоду отримують грошову допомогу від держави, але в цей же час нелегально працюють і отримують заробітну плату від роботодавця. Таким чином така особа має дохід у вигляді заробітної плати від роботодавця та ще й допомогу від держави як безробітна.

Зі сторони законодавства, до працівника при неофіційному оформленні на роботу, не передбачені штрафні санкції, а лише втрата права на пенсію. Роботодавець в свою чергу несе адміністративну, кримінальну та фінансову відповідальність за не належне оформлення трудових відносин.

Провести перевірку щодо дотримання норм трудового законодавства, а також застосувати фінансові санкції до роботодавців, можуть: інспекції з питань праці; органи місцевого самоврядування; фіскальна служба.

Відповідно до ч. 3 ст. 24 КЗпП України працівник не може бути допущений до роботи без укладання трудового договору, оформленого наказом чи розпорядженням власника або уповноваженого ним органу та повідомлення центрального органу виконавчої влади з питань забезпечення формування та реалізації державної політики з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування про прийняття працівника на роботу в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Юридичні та фізичні особи-підприємці, які використовують найману працю, згідно зі статтею 265 КЗпП несуть фінансову відповідальність у таких розмірах – 30 мінімальних зарплат (96000 грн), за кожного працівника, якщо скоєно фактичний допуск працівника до роботи без оформлення трудового договору (контракту) [2].

Відповідальність за фактичний допуск працівника до роботи без відповідного повідомлення Державної фіскальної служби для посадових осіб підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності, фізичних осіб-підприємців, які використовують найману працю, визначена ч. 3 та 54 ст. 41 Кодексу України про адміністративні правопорушення (штраф від п'ятисот до однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (8500 до 17000 гривень), при повторному – від однієї тисячі до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 17000 до 34000 гривень) [3].

Згідно ч. 1 ст. 172 Кримінального кодексу України, незаконне звільнення працівника з роботи з особистих мотивів, а також інше грубе порушення законодавства про працю – караються штрафом до п'ятдесяти

неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років, або виправними роботами на строк до двох років. Українські суди доволі часто виносять вирок, яким визнають роботодавців винними у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 172 Кримінального кодексу України через не оформлення ними трудових відносин з найманими працівниками [4].

Проаналізував переваги та недоліки офіційного працевлаштування, правову відповідальність за неофіційне працевлаштування, можна зазначити, що на сьогоднішній день політика легалізації зайнятості є досить активною: роботодавець зазнає не лише фінансових втрат та може збанкрутувати, а й несе адміністративну та кримінальну відповідальність на відмінну від працівника, який лише втрачає право на пенсію. Тому, лише додержання роботодавцем трудового законодавства та законодавства про зайнятість гарантує стабільний прибуток і дасть змогу уникнути непорозумінь із найманими працівниками і контролюючими органами.

Список бібліографічних посилань

1. Податкове законодавство порушують 60 % роботодавців, які перевірялися ДФС // Дебет-кредит : укр. бухгалтер. портал. URL: https://news.dtki.ua/law/inspections/45764?utm_source=news_27102017&utm_medium=email&utm_campaign=newsletter (дата звернення: 29.10.2017).
2. Кодекс законів про працю України : закон УРСР від 10.12.1971 № 322-VIII // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08> (дата звернення: 29.10.2017).
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення : закон України від 07.12.1984 № 8073-X // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> (дата звернення: 29.10.2017).
4. Кримінальний кодекс України : закон України від 05.04.2001 № 2341-III // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 29.10.2017).

Одержано 30.10.2017

УДК 330.1

Вікторія Олексіївна ГОНЧАРОВА,

кандидат економічних наук, доцент,

*доцент кафедри соціальних та економічних дисциплін факультету № 2
Харківського національного університету внутрішніх справ*

У ПОШУКАХ НОВОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ПАРАДИГМИ

Сьогодні можна констатувати, що сучасна економічна наука не здатна вирішити проблеми, які виникли в результаті глобальної фінансової кризи. Більш того, сучасний економічний мейнстрім і сам

створює процеси, які ставлять під загрозу навіть існування людства. При цьому більшість сучасних економістів продовжують сліпо копіювати далекі від господарської реальності західні економічні схеми, не розуміючи та не намагаючись зрозуміти наслідки від їх насадження в індивідуальну свідомість. Усе ж таки для деяких економістів давно стало очевидним, що ліберальна та неоліберальна моделі суспільства, економіки та політики зазнали фіаско. В результаті чого сьогодні не тільки руйнується грошова система й економіка, а й, головне, продовжує формуватися викривлене економічне мислення в майбутніх економістів, а проблеми нарастають як сніжний ком.

Тому й темою наукових досліджень сьогодні усе більше стає критика сучасного економічного мейнстріму та пошук нової економічної парадигми. Що стосується критики, то майже всі дослідники даної теми, будь-то економісти або політологи, філософи або соціологи, серед наслідків класичного та неокласичного мейнстріму зазначають перш за все загрозу існування людства.

Дійсно, з точки зору експертів, і на наш погляд теж, сьогодні у світі відбуваються майже незворотні процеси, бо під загрозою існування опинилося усе людство. В набат б'ють деякі представники майже усіх гуманітарних наук. Вони зазначають, що сьогодні людина є не тільки вінцем природи, а й відчуває себе її господарем, хазяїном. Так, у погоні за максимізацією прибутку, що є метою саме ринкової економіки, ми маємо надмірне споживання. Тому вже сьогодні «проїдаємо» більше, ніж наша планета може і встигає відтворювати. За підрахунками організації Global Footprint Network, в 1987 році «межа відновлюваності» припадала на 19 грудня, у 2011 році – на 27 вересня, а в поточному році людство «проїло» річні земні ресурси ще за станом на 2 серпня. Як висновок, ми живемо за рахунок майбутніх поколінь.

Крім того людина відчуваючи себе хазяїном, підпорядковуючи природу, практично знищила свій будинок (екологічна проблема), з успіхом замінила реальний світ штучним, а, можливо, в найближчому майбутньому за допомогою NBIC-технологій зможе замінити й себе більш фізично та психічно досконалою «постлюдиною». Таким чином реалізується ідея трансгуманізму як продовження лібералізму.

Втілення ідеї методологічного індивідуалізму неокласичного мейнстріму, в якій зовсім не має місця для особистості людини, примітизувало людину (економічна людина – індивід – дивід). Тому в сучасних економічних дослідженнях і на практиці людина розглядається та використовується як засіб отримання прибутку. Такий індивідуалізм веде передусім до знищення людини. Прихильників цієї методології достатньо і сьогодні, які не бажають усвідомлювати наслідки своїх помилок.